Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U102309

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-09-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петренко Юлія Володимирівна
2. Petrenko Yuliia Volodymyrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 293

Назва наукової спеціальності: Міжнародне право

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 16-09-2021

Спеціальність за освітою: правзнавство

Місце роботи здобувача: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 64.086.029

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 10.87

Тема дисертації:

1. Міжнародне співробітництво держав-членів Європейського Союзу в сфері оборони.

2. International cooperation of European Union Member States in defense sphere.

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота присвячена комплексному розкриттю теоретичних і практичних питань правового регулювання міжнародного співробітництва держав-членів Європейського Союзу у сфері оборони, дослідженню зародження та еволюції основних організаційно-правових механізмів оборонного спрямування, створених в рамках такої співпраці, встановленню особливостей їх правової природи, з'ясуванню ролі у справі підтримки міжнародного миру та безпеки, а також визначенню впливу Європейського Союзу на розвиток архітектури загальноєвропейської та глобальної безпеки. У дисертаційному дослідженні визначено основні етапи еволюції правового регулювання співпраці європейських держав у оборонній сфері, а саме: 1) між Вестфальським конгресом 1648 р. та Віденським конгресом 1815 р.; 2) від Віденського конгресу 1815 р. до Паризької мирної конференції 1919–1920 рр.; 3) від Паризької мирної конференції 1919–1920 рр. до початку Другої світової війни 1939 р.; 4) від початку Другої

світової війни 1939 р. і до нашого часу. Запропонована періодизація демонструє еволюцію форм співпраці європейських держав у сфері безпеки та оборони від неформальних політичних консультацій до створення перших міжнародних організацій, покликаних стати центром взаємодії держав з широкого кола питань, зокрема у сфері безпеки та оборони. Дослідження історії правової думки дає можливість виявити трансформацію поглядів щодо організаційних форм міждержавних об'єднань. Аналізуються перші в історії міжнародного права спроби обґрунтувати доцільність створення, зокрема і для гарантування безпеки та оборони, конфедерації або федерації, до складу яких мали увійти країни Європи (проєкти та пропозиції П. Дюбуа, Іржі Подебрада, Е. Крюссе, де Сюллі, У. Пенна, Ш. де Сен-П'єра тощо). У цих проєктах, починаючи з XIV-XV ст. також прослідковуються ідеї впровадження колективних гарантій безпеки у рамках об'єднань держав Європи. Однак у зв'язку з відсутністю політичної волі європейських монархів такі проєкти не були переведені в площину практичної реалізації. З'ясовано, що зазнали змін також методи взаємодії європейських держав у сфері оборони, зокрема, встановлено, що відбулося поступове витіснення насильницьких способів впливу на користь взаємних зобов'язань добровільного характеру. Наголошено на тому, що інтенсифікація співпраці європейських держав у сфері безпеки та оборони пов'язана насамперед з подіями Другої світової війни, наслідки якої, беззаперечно, справили визначальний вплив на прискорення процесів європейської інтеграції у багатьох сферах. Встановлено, що однією із найбільш важливих подій у повоєнному впорядкуванні міждержавних відносин стало заснування в 1945 р. Організації Об'єднаних Націй, яка заклала правові основи створення універсальної системи колективної безпеки. Норми Статуту ООН відтак стали підґрунтям для формування у майбутньому регіональних систем колективної безпеки. Проаналізовано передумови та наслідки військово-політичного зближення США та країн Західної Європи, що знайшло своє юридичне оформлення у створенні НАТО. Організація Північноатлантичного договору стала потужною євроатлантичною системою колективної оборони, ефективне функціонування якої блокувало всі подальші спроби країн Західної Європи запровадити суто європейську систему колективної оборони. У межах роботи детально досліджено витоки становлення європейської оборонної ідентичності. Встановлено, що перші спроби країн Західної Європи створити власну структуру безпеки мали місце вже невдовзі після закінчення Другої світової війни. Так, 17 березня 1948 р. Великою Британією, Францією і країнами Бенілюксу підписано Договір про економічне, соціальне і культурне співробітництво та колективну самооборону (Брюссельський пакт), основне призначення якого полягало в регламентації взаємних зобов'язань держав-учасниць у рамках колективної оборони проти можливого агресора в Європі. Створена за результатами підписання Пакту організація – «Західний союз» заклала юридичний фундамент для поглиблення співпраці європейських держав у сфері безпеки на оборони. Однак реалізувати оборонні цілі Пакту так і не вдалося, оскільки присутність НАТО, як ключового гаранта безпеки на європейському континенті, помітно гальмувала можливість ефективного функціонування власних систем та інститутів оборонного спрямування у Європі.

2. The dissertation is devoted to the complex disclosure of theoretical and practical issues of legal regulation of international cooperation of European Union Member States in the field of defense, studying of the origin and evolution of the main organizational and legal mechanisms of defense direction created within such cooperation, defining their legal nature peculiarities, clarifying their role in the maintenance of international peace and security, as well as in determining the influence of the European Union on the development of the architecture of European and global security. The dissertation research identifies the main stages of the evolution of legal regulation of cooperation of European states in the field of defense, namely: 1) between the Congress of Westphalia in 1648 and the Congress of Vienna in 1815; 2) from the Congress of Vienna in 1815 to the Paris Peace Conference of 1919-1920; 3) from the Paris Peace Conference of 1919–1920 to the beginning of the World War II in 1939; 4) from the beginning of the World War II in 1939 to the present day. The proposed periodization reflects the evolution of forms of cooperation between European states in the field of security and defense from informal political consultations to the creation of the first international organizations aimed at becoming a center of cooperation between states on a wide range of issues, including security and defense. Studying of the history of legal thought makes it possible to identify the transformation of views on the organizational forms of intergovernmental

associations. The first attempts in the history of International Law to substantiate the necessity of creating, in particular to ensure security and defense, a confederation or federation, which were to include European countries (projects and proposals by P. Dubois, George of Podebrady, E. Cruce, Maximilien de Béthune, U. Penn, Charles-Irénée Castel, abbé de Saint-Pierre etc.). In these projects, starting from the XIV-XV centuries, the ideas of introduction of collective security guarantees within the framework of associations of European states are also traced. However, due to the lack of political will of European monarchs, such projects were not implemented in practice. It is found that the methods of cooperation between European states in the field of defense had also changed, in particular, it has been defined that there has been a gradual displacement of violent means of influencing in favor of mutual obligations of a voluntary nature. Emphasis is placed on the fact that the intensification of cooperation between European states in the field of security and defense is primarily related to the events of World War II, the consequences of which undoubtedly had a decisive impact on accelerating European integration in many areas. It is established that one of the most important events in the postwar settlement of interstate relations was the founding in 1945 of the United Nations, which laid the legal foundations for the creation of a universal system of collective security. The norms of the UN Charter thus became the basis for the future formation of regional systems of collective security. The preconditions and consequences of the military-political rapprochement of the USA and the countries of Western Europe, which found its legal form in the creation of NATO, are analyzed. The organization of the North Atlantic Treaty became a powerful Euro-Atlantic system of collective defense, the effective functioning of which blocked all long-term attempts by Western European countries to introduce a purely European system of collective defense. Within the framework of the work, the origins of the formation of the European defense identity are studied in detail. It is defined, that the first attempts of Western European countries to create their own security structure took place shortly after the end of World War II. Thus, on March 17, 1948, Great Britain, France and the Benelux countries signed the Treaty on Economic, Social and Cultural Cooperation and Collective Self-Defense (Brussels Pact), the main purpose of which was to regulate the mutual obligations of Member States in the framework of collective defense against probable aggressor in Europe. The Western Union, an organization created as a result of signing the Pact, has laid the legal foundation for deepening cooperation between European states in the field of defense. However, the Pact's defense objectives were failed to materialize, as NATO's presence as a key guarantor of security on the European continent significantly hampered the ability of Europe's own defense systems and institutions to function effectively.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Трагнюк Олеся Янівна

2. Trahniuk Olesia Ya.

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савчук Костянтин Олександрович

2. Savchuk Kostiantyn O.

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Микієвич Михайло Миколайович

2. Mykievych Mykhajlo Mykolajovych

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яковюк Іван Васильович
2. Yakoviuk Ivan Vasylovych

Кваліфікація: д. ю. н., 12.00.01, 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стешенко Володимир Миколайович
2. Steshenko Volodymyr Mykolaiovych

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Щокін Юрій Вадимович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Щокін Юрій Вадимович
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.